

Pánikpiac

Emlékeznek még a reklámbeli Kovács úrra, aki jó pár éve megvette élete első autóját? Nos, Kovács úr azóta unokákkal is büszkélkedhet, sőt értékes ingatlanokkal gyarapította a családi vagyont. Középmagas, középkorú és közepes egzisztenciájú, így hitelképes állampolgárként a múlt héten megvette élete harmadik lakását, immár az utódoknak. Kovács úr azonban cseppet sem boldog: hagyján, hogy élete hátralévő részét „adós” minőségben tölti, ráadásul mostanában még rosszul is alszik. Álmaiban a lakástámogatási rendszer módosításáról szóló hírek és álhírek sárkányaival viaskodik, s reggelre rendre alulmarad: bizonytalan lesz, kicsi és kiszolgáltatott. Még féldlomban is élénken látja azt a 12 évvel ezelőtti esetet és következményeit, amikor első lakásának kamatait, támogatását drasztikusan és visszamenőlegesen megváltoztatták. Drága, naivan optimista felesége hiába nyugtatgatja, hogy ebben az országban senkinek nem érdeke a rossz hangulat keltése, fiai hiába vigasztalják, hogy a lakáshitelek hatásra kialakult árrobbanás okán egy esztendő alatt négyzetméterenként 30-60 ezer forinttal drágult otthona, csak kiveri a veríték.

Kovács úr jól tudja, muszáj megnyirbálni a kedvezményeket, egyetért azzal is, hogy a büdzsé ne támogasson befektetőket, s világos, hogy a havonta 60 milliárd forintnyi folyósított lakáshitelt nem bírja támogatni az állam, mégis fél, ha a kedvezmények nem világosan zajló szűkítése mellett arról is hall: visszamenőlegesen, a régi szerződésekhez is hozzányúl a rendelet.

Kovács úr rossz álmainak, a piacon kialakult pánikhangulatnak és annak, hogy az elhúzódo döntésből ellenzéki politikai tőke kovácsolódódjék, mielőbbi, határozott kormánydöntés vethetne véget. A módosítás várható volt, ám a kormány kivárása, rossznyelvek szerint az uniós népszavazás megvárása és az informálás hiánya pánikot teremtett a piacon. A kormánytól most elvárható, hogy ha változtat is a lakástámogatás rendszerén, a régi szerződések tekintetében tartsa tiszteletben a demokráciáktól elvárható jogfolytonosságot, annak ellenére, hogy a Fidesz finoman szólva nagyvonalúan, ténszerűen fogalmazva gazdaságilag felelőtlenül, hosszú távú költségvetési elkötelezettséggel rakta le a magyar otthonteremtés alapjait.

Kovács úrnak mindegy a költségvetés, mindegy az államháztartási hiány, már az is mindegy, hogy változik-e a rendszer, a lényeg az, hogy végre pontos információkat kapjon élete legnagyobb adósgának sorsáról.

KATKÓ KRISZTINA

Sikeres biztosítók

Az első negyedévében 15,14 százalékkal nőtt a magyarországi biztosítási piac: a díjbevételek a 2002 első negyedévi 125,9-ről 145 milliárd forintra emelkedtek – derül ki a Magyar Biztosítók Szövetsége (Mabisz) adataiból.

A biztosítási szerződések szá-

ma is emelkedett a tavaly március végi 11,9 milliőről az idei március végi 12,58 millióra. Az életbiztosítási díjak a 2002 első negyedévi 49,8 milliárdról 52,5 milliárdra, míg a nem életbiztosítási díjbevételek 76,1-ről 91,5 milliárd forintra növeked-

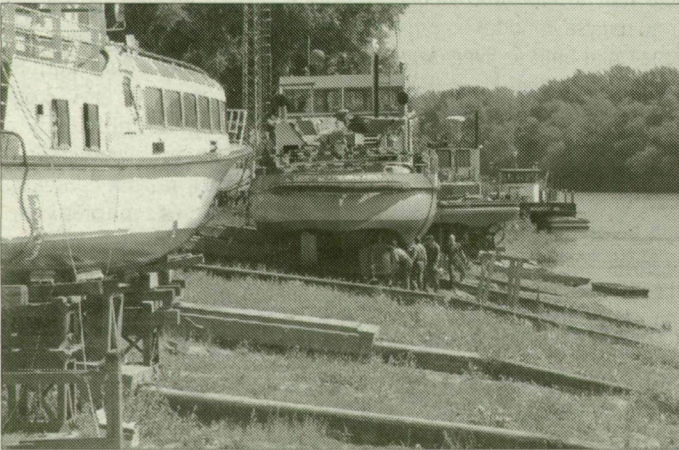
Az egyetlen folyami hajó-javító a Tiszayacht Kft.

Ügyes üzletpolitikával túlélte a magyar hajógyártás válságát a tápéi hajójavító, ahol jégtörőktől a burgonyát osztályozó gépsorig számtalan acélszerkezet javítását és elkészítését vállalják honi és külföldi megrendelőknek.

Valaha sárdereglyéket ácsoltak a tápéi mesterek, napjainkban pedig már Adriára készülő jachtok fémtestét is hegesztik a munkások a tápéi hajójavítóban. Aki azt hiszi, hogy minden gondtól mentes fejlődés végeredménye a horvátországi megrendelés, nagyon téved. A XIX. században fahajók, fakompok készítésére szakosodott vállalkozás a II. világháború előtt már átvált a fémszerkezetek gyártására, a nagy világegés idején a hadsereg hajóit is reparálták. Később a Mahart tápéi üzemeként nem volt nehéz munkához

jutniuk, így aztán olyan éveket is átél a hajójavító, amikor 300-nál is többen vehették itt fel a fizetésüket. Ám a rendszerváltást követően a honi hajógyártás válságba került, megrendelés hiányában sorra zártak be az üzemek, s bizony sokan azt jósolták, a tápéiak is elköszönhetnek híres-neves gyáruktól. A csőd végül elkerülte a céget, előbb Mahart Tiszaschiff, majd Mahart Tiszayacht néven több mint 50 munkást foglalkoztat a cég.

– Nem volt könnyű átvészelni a válságos időszakot, de mivel olyan vasmunkákat is elvállaltunk, amiknek az égvilágon semmi köze nem volt a hajógyártáshoz, mindig találtunk olyat, ami munkát bízott ránk – mesélt a közelmúlt problémás éveiről Popovits József, a Tiszayacht ügyvezető igazgatója. – Arra is nagy gondot fordítottunk, hogy megis-

Megrendelés hiánya miatt még soha nem kellett leállnia a Tiszayacht Kft.-nek

Fotó: Miskolczi Róbert

Autópályát, több kedvezményt szeretnének a vállalkozások

Munkahelyek, mentességek

Egyre több kedvezményt élveznek Szegeden a munkahelyeket teremtő nagy cégek, valamint az ipari parkokba települő vállalkozások, ám még ezeket is keveslik.

Szegeden több címen kapnak adófizetési mentességet a vállalkozások, mint Nyugat-Magyarország más városaiban, ahol szinte ismeretlen fogalom a munkahelyteremtő támogatás. Az önkormányzat – éppen azért, mert kevesebb beruházásra került sor, mint az osztrák határ mentén – mindig „vállalkozásbarátabb” próbált lenni. Így például a városban legalább 10-50 munkahelyet teremtő, termék-előállító kis-, avagy középvállalkozás már eddig is 3 évig 20 százalékos helyi iparüzési adókedvezményben részesül.

Ezt a kedvezménycsomagot idén közgyűlési rendeletmódosítással tovább bővítették: az a cég, amelyik 200-300-400 új munkahelyet teremt, a 2003. évihez képest elért nettó árbevétel-növekmény után egy adóévre 50-75-100 százalékos adókedvezményt élvezhet.

Az a nagyvállalkozás, amelyik 50 százalékos nettó értéket meghaladó termék-előállító beruházást létesít Szegeden, szintén 3 évig élhet a 20 százalékos adókedvezmény előnyeivel. Ha pedig az illető vállalkozás a bevallási időszakhoz képest nettó árbevételét 30 százalékos mértékben, de legalább 1 milliárd forinttal növeli és azt 5 éven át legalább szinten tartja, akkor az öt esztendő során a helyi iparüzési adója felét megtarthatja.

Szegeden további kedvezményekhez juthatnak azok a cégek, amelyek az ipari parkokba települnek. Ezek a vállalkozások a beruházási adókedvezményen felül újabb 20 százalékos adókedvezményben részesülnek az ipari park területén elért nettó

A volt konzervgyár területén is ipari park működik, sok kedvezménnyel.

Fotó: Karnok Csaba

árbevételük után az adóköteles tevékenység megkezdésének évében és az azt követő 4 esztendőben. Nem fizetnek iparüzési adót azon vállalkozások, amelyek korábban székhellyel, telephellyel nem rendelkeztek Szegeden, s az ipart valamelyik ipari parkban „üzik”.

A városban működő vállalkozások mintegy 14 millió forintot takarítottak meg tavaly az úgynevezett ipari-park-kedvezmény címén. Úgy is fogalmazhatnánk: ennyi iparüzési adóról mondott le az önkormányzat. Jelenleg or-

szágszerte arra készülnek számítások, ha 2007. december végén az uniós normák miatt megszűnnek az adókedvezmények, mennyivel több pénz marad a városok kasszájában. Szegeden 2002-ben 175 millió 233 ezer forint adóbevételről mondott le a város vezetése annak érdekében, hogy kedvezzen a vállalkozásoknak.

Ám még ezeket a lehetőségeket is keveslik a befektetők. Méyszáros Attila, az Első Szegedi Ipari Park Kft. vezetője elmondta, több külföldi cég érdeklődött, keresett területet magá-

nak. Országokat, régiókat jártak végig, s az összehasonlításban Szeged mindig alulmaradt. Hiányolják az autópályát, több kedvezményt szeretnének, egy japán befektetőt például állami szubvenciót várt. A város és a KÉSZ Kft. közös ipari parkjában mindössze három vállalkozás lakik. A legtöbben a Kálvária és a Délép Ipari Parkban tevékenykednek, 65-en, illetve 52-en, a Heavytexbe 12, a Szekóba 18 cég települt, vagy települ a közeljövőben.

FEKETE KLÁRA

Huszonkét éve nem volt ilyen alacsony

Mélyponton az infláció

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) legfrissebb jelentése rekordot közöl: a hazai infláció mértéke áprilisban a lélektani, 4 százalékpontos határ alá esve, 3,9 százalékra zuhant. Magyarországon utoljára a nyolcvanas évek elején volt ennyire „sűrű” a forint.

Áprilisban az egyhavi átlagos ár-emelkedés 0,1 százalékos volt, éves alapon pedig mindössze 3,9 százalékkal növekedtek a fogyasztói árak – áll a közleményben. A friss adatok sokkal jobbakként a tavaszra prognosztizált 4,1-4,2 százalékos értéknél, ami javarészt az inflációt meghatározó élelmiszerárak és az üzemanyagáraknak csökkenésével magyarázható.

Míg az élelmiszereknél sokakat meglepetésként ért a fél százalékos áresés, s benne a sertéshús olcsóbbá válása, addig az üzemanyagoknál az olajárak alakulása miatt számítani lehetett a csaknem hatszázalékos zuhánásra. Kedvező, hogy a korábbi forinterősödésnek még mindig érezhető a hatása: a jellemzően importcikkeket tartalmazó tar-

tós fogyasztási cikkek kategóriája ugyanis 0,4 százalékkal lett olcsóbb. E három kategórián kívül minden más drágult kissé: a szesz italokért és a dohányárakért 0,7 százalékkal, a ruházati cikkekért 3,6 százalékkal, a szolgáltatásokért 0,8 százalékkal kellett többet fizetnünk.

Az infláció jelenlegi mérséklődése, mondhatni, nem rajtunk múlott, a gazdaság nyelvén szólva egyszeri és külső hatásoknak volt köszönhető.

Az inflációs időutazás tanúsága szerint – mint azt a diagram is mutatja – volt néhány kifejezetten nehéz esztendeje az országnak: a nyolcvanas évek végének megugró pénzügyi mutatók a kilencvenes esztendő elejére már harminc százalékos körüli értékre rúgtak, amit a

lakosság már nemcsak papíron érzékelte. A sokat vitatott, népszerűtlen, de szükséges Bokros-csomag hatására 1996-ra visszaesett a fogyasztás, s ennek, valamint többek között a jegybank kiegyensúlyozott inflációs politikájának köszönhetően lefelé tartó tendenciával várta az ezredfordulót.

Hogy infláció terén mit hozhat a jövő? A Magyar Nemzeti Bank becslései szerint 2003 végére 4,6 százalékos pénzügyi állomány kell számolni, bár a jegybank szerint elképzelhető ennél alacsonyabb érték is. A gazdasági elemzők a jelenlegi kedvező adatok ellenére sem bíznak abban, hogy a ráta december végére a kitűzött 4,5-4,6 százalékos alá esik majd. Véleményük szerint már a nyári hónapokban „visszapattan” a ráta, az aszálynak köszönhetően drágulnak majd az agrár-, később az élelmiszerárak, s ősztől a hatósági energiaárak emelkedés nyomhatja felfelé az inflációt.

O. K. K.

BÁTYI ZOLTÁN